

Τὸ Βῆμα

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ

ΓΡΑΦΕΙΑ

“ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΠΑΤΡΙΔΟΣ.”

ΠΑΝΤΩΝ ΠΑΤΡΙΣ ΤΙΜΙΩΤΑΤΟΝ

Ἰδιοκτήτης

P. ΓΑΒΑΛΑΣ

ΕΚΔΙΟΤΑΙ ΑΠΑΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΣΥΡΟΥ

Ὁ ἀληθῶς ἀκούραστος καὶ ἐνεργητικώτατος Νομάρχης Κυκλάδων κ. Γ. Παρασκευόπουλος, ὁ ἐπικαίρως καὶ ἐπιτυχῶς πάντοτε δρῶν, δὲν ἠδύνατο ν' ἀμελήσῃ τῶν καθηκόντων αὐτοῦ καὶ κατὰ τὴν περίστασιν τῆς ἐνσκηψάσης ἐν τῷ τόπῳ ἡμῶν τρομερᾶς ἐπιδημίας. Καὶ ἐν πρώτοις ἐσπούσεν ἐξ Ἀθηνῶν νὰ ἐπανέλθῃ ἐνταῦθα μόλις ἤκουσεν ὅτι ἐσημειώθησαν ἐν Σύρῳ κρούσματα πανώλους, καίτοι ἠδύνατο νὰ παραμείνῃ ἐκεῖ παρὰ τῆ οἰκογενεῖα αὐτοῦ καὶ ἐρωτάσῃ μετ' αὐτῆς τὰς μεγάλας τοῦ χειμῶνος ἐορτάς, χάριν τῶν ὁποίων καὶ ἐξήγησε καὶ ἔλαβεν ἄδειαν ἀπουσίας ἐντεῦθεν.

Ἀφίχθεις ἐδῶ ὁ κ. Νομάρχης ἐπελήφθη περὶ πάντων, συνεννοούμενος διαρκῶς μετὰ τὸ Ὑπουργεῖον καὶ τοὺς ἀπεσταλμένους ἐξ Ἀθηνῶν εἰδικούς ἐπιστήμονας. Εὐτυχῶς ἡ νόσος περιωρίσθη εἰς μίαν μόνον συνοικίαν τῆς πόλεως χάρις εἰς τὰ δραστήρια μέτρα τῶν ἀρχῶν καὶ τῆς ἐπιστήμης, ὡς δεικνύουσι δὲ τὰ πράγματα τὸ κακὸν, χάριτι θεῖα, ἐξέλιπεν. Ἀλλὰ ἀπαιτεῖται ἐνέργεια, δράσις καὶ ἐπαγρύπνησις, ἵνα ἡ ἀπολύμανσις καταστῇ ριζικὴ, ἡ καθαρῖότης γενικὴ καὶ ἀποσοδηθῇ διὰ παντός ὁ μέγιστος κίνδυνος ὃν διετρέξαμεν καὶ διατρέχομεν ἴσως. Πρὸς τοῦτο τόσον ὁ κ. Νομάρχης ὅσον καὶ οἱ ἐπιστήμονες, ἐντόπιοι καὶ ξένοι, ὑπέδειξαν τὸν κίνδυνον, συνέστησαν τὴν λήψιν τῶν σχετικῶν μέτρων καὶ κατέστρωσαν τὰ σχέδια τῶν ἔργων ἅτινα θεωροῦνται ἀπαραίτητα ὑπὸ τῆς ἐπιστήμης πρὸς ἀπολύμανσιν καὶ ἐξαγνισμόν τῆς Σύρου. Εἰς ταῦτα συνετέλεσεν καὶ ἡ Δημοτικὴ Ἀρχὴ Ἐρμούπολεως, καθὼς καὶ οἱ συμπολίται ἡμῶν, οἵτινες διὰ τοῦ ὄβολου αὐτῶν θὰ βοηθήσωσιν ὡς πάντοτε τὰς ἀρχὰς καὶ τὴν ἐπιστήμην πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ καλοῦ. Ἀλλὰ καὶ ὁ Σεβ. ἡμῶν Ἐπίσκοπος κ. Λεβεντόπουλος, ὁ πανταχοῦς καὶ πάντοτε παρῶν, ὁ γενναῖος εἰς τὰ αἰσθήματα καὶ τὴν καταβολὴν τοῦ ὄβολου του, ὁ καλὸς ποιμὴν καὶ ἄγγελος τῆς εἰρήνης καὶ τῆς ἀγάπης, καὶ ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ ἐπετέλεσεν ὡς ἄριστα τὸ καθήκον αὐτοῦ, ἀναδειχθεὶς καὶ τὴν φρονὴν ταύτην ἀξίως τῆς θέσεώς του καὶ τοῦ προορισμοῦ καὶ τῆς ἀποστολῆς του.

Εἶνε ἀληθές ὅτι τὸ ἔδαφος τῆς νήσου ταύτης εἶνε ἀνώμαλον, ὡς ἐκ τούτου δὲ ἀκανόνιστον καὶ δυσχερὲς τὸ δίκτυον τῶν ὑπονόμων, ὅπερ κάκιστον διὰ τὴν ὑγιείαν

τοῦ τόπου. Ἐξ ἄλλου πολλοὶ συνοικισμοὶ στεροῦνται ἐντελῶς ὑπονόμων, ὡς ὁ συνοικισμὸς ὅπου ἀνεφάνη ἡ ἐπιδημία. Ἐκτὸς τούτου ἡ Σύρος εἶνε λιμὴν κεντρικὸς, ἐμπορικὸς, διαβατικὸς, καὶ συνεχῶς διέρχονται ἐντεῦθεν πλοῖα, ἐμπορεύματα, ἄτομα ἐκ μεμακρυσμένων Χωρῶν. Ἐπειτα ἔχομεν τοὺς μαχητὰς ἀμφοτέρων τῶν ἐμπολέμων μερῶν, οἵτινες παραμένουσι παρ' ἡμῖν εἴτε ὡς αἰχμάλωτοι πολέμου εἴτε ὡς προσωρινοὶ κατακτητὰι τῆς Μακεδονίας καὶ τῶν Νήσων μας. Προσθέσατε τοὺς πρόσφυγας καὶ τοὺς κομιτατζήδας, προσθέσατε τοὺς ἡμετέρους ἐπιστράτους, οἵτινες ἐπεκονιῶνησαν ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ ἀλλαχοῦ μετὰ ξένων στρατῶν, ἐπικινδύνων ἀπὸ πάσης ἀπόψεως διὰ τὴν δημοσίαν ὑγιείαν, λόγῳ τοῦ συνωστισμοῦ, τῆς διαίτης, τοῦ κημάτου κλπ. Διὰ πάντας τοὺς λόγους τούτους, καὶ πολὺ περισσώτερον διότι ἐνεφανίσθη ἐπιδημία, δεόν νὰ ληφθῶσι μέτρα σοβαρά.

Πρὸς τοῦτο, ὡς ἐγράψαμεν ἤδη, προσκλήσει τοῦ κ. Νομάρχου, ἐγένετο ἐν τῇ Δέσχη «Ἑλλάς» συγκέντρωσις πολλῶν ἐπιλέκτων συμπολιτῶν μας, πρὸς οὓς ὁ κ. Νομάρχης, ὁ Σεβ. Ἐπίσκοπος, ὁ δικηγόρος κ. Ναυτής, οἱ ἰατροὶ κ. κ. Βάος καὶ Κυριαζίδης ὑπέδειξαν τὴν ἀνάγκην λήψεως μέτρων καὶ ἀνέπτυξαν τὰ ἔργα ἃ ἀπαιτοῦνται πρὸς τοῦτο. Ἀπεφασίσθη λοιπὸν ἡ ἴδρυσις καταλλήλου λοιμοκομείου, ἀπομονωτηρίου καὶ μικροβιολογικοῦ ἐργαστηρίου μετὰ εἰδικῆς διεύθυνσεως καὶ ὑπηρεσίας. Τὸ Κράτος, λόγῳ τῆς σημερινῆς τῶν ἐν γένει πραγμάτων καταστάσεως, ἀδυνατεῖ ν' ἀναλάβῃ τὴν ἐπιτέλεσιν τῶν ἔργων τούτων, καὶ ἀνάγκη νὰ σπεύσῃ ἡ ἰδιωτικὴ πρωτοβουλία διὰ τῆς ἐγνωσμένης γενναιότητος τῶν Ἐρμούπολιτῶν. Τὰ ἔργα ὅμως ταῦτα θὰ ἐκτελεσθῶσιν ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῆς Πολιτείας, καθὼς καὶ ἡ συντήρησις αὐτῶν. Θὰ ἰδρυθῇ σωματεῖον ὑπὲρ τῆς ὑγιείας με ὀρισμένας ἀρχὰς, πόρους, ὑποχρεώσεις καὶ λοιπά. Ἡ ἀρχὴ ἐτέθη ἤδη, ἐπιτροπὴ ἐκ τοῦ Σεβ. Ἐπισκόπου, τοῦ κ. Νομάρχου καὶ τῶν κ. κ. Ε. Τσιροπιᾶ, Δημαρχοῦντος, καὶ Ε. Λαδοπούλου, Προέδρου τοῦ Ἐμπορικοῦ Ἐπιμελητηρίου, συλλέγει ἐράνους. Ὅστε αἱ βάσεις τοῦ ἔργου ἐτέθησαν. Ἐχομεν πλήρη πεποίθησιν, ὅτι, προκειμένου περὶ αὐτῆς ταύτης τῆς ὑγιείας τοῦ τόπου, οἱ συμπολίται ἡμῶν θ' ἀνοιξῶσι καὶ πάλιν τοὺς θησαυροὺς τῆς καρδίας των, ἵνα πράξωσι τὸ καλόν.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΘΕΟΤΟΚΗΣ

Ὡς εἰ μὴ ἤρκοον τὰ ἀλλεπάλληλα πλήγματα ἅτινα μοῖρα ἀτεγκτος κατήνεγκε κατὰ τὰς ἐσχάτας ταύτας ἡμέρας κατὰ τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ ὡς ἔθνους καὶ ὡς κράτους, ἐπεφύλασεν αὐτῷ καὶ ἔτι βαρύτερον πλήγμα, ἀφαρπάσασα ἀπὸ τῶν ἐπάλλεων ἀφ' ὧν ὑπερεμάχει τῶν πατρίων δικαιωμάτων κατὰ τὰς κρισιμωτέρας τῶν περιστάσεων, τὸν ἄνδρα ἐκεῖνον πρὸς ὃν δλόκληρον τὸ Ἑλληνικὸν ἔστρεφεν εὐελπί τὸ βλέμμα, θεωροῦν αὐτὸν ὡς τὴν ἀσφαλεστέραν ἐγγύησιν περὶ τῆς περισώσεως τῶν δικαιωμάτων καὶ τῆς ἀκεραιότητος τοῦ κράτους, τὸν ἄνδρα ἐκεῖνον πρὸς ὃν μετὰ τὸν Βασιλέα Κωνσταντῖνον ἠδύνατο νὰ ἔχη πεποίθησιν ὁ Ἑλληνισμὸς, τὸν Γεώργιον Θεοτόκην.

Ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ ὑπερόχου ἀνδρός, ὃν μετὰ δακρῶν δλόκληρος ὁ Ἑλληνισμὸς συνοδεύει πρὸς τὴν ὑστάτην ἐπὶ γῆς κατοικίαν του, ἡ Ἑλλάς ἀπώλεσε τὸν δεξιώτερον τῶν πολιτικῶν της, ἐπὶ τὸ εὐστροφον, τὸ ἀγγλίνου καὶ τὴν δεξιάτην ἀντίληψιν τοῦ ὁποίου πάντοτε τὸ ἔθνος ἠδύνατο νὰ στηρίξῃ τὰς χροισιοτέρας τῶν ἐλπίδων.

Ἦλθον ἡμέραι καταιγισμῶν, ἡμέραι καθ' ἃς ἡ ἔννομος τάξις ἐκ βάθρων διεσαλεύθη καὶ ὄχλοι ἀμαθεῖς πρὸς τυχαρπάστους ἀντιπροσώπους ἐμπιστευόμενοι τὰς τύχας καὶ τὸ μέλλον τῆς πατρίδος καὶ τοῦ ἔθνους παρεγνώρισαν τὸ ἔργον τοῦ μεγάλου πολιτικοῦ, οὗ τῶρα μόνον ἠρξάμεθα κατανοοῦντες τὴν ἔλλειψιν. Οἱ σурφетоὶ ὠργίαζον, οὐδὲν ἱερὸν οὐδὲν ὄσιον σεβόμενοι, ἡ μᾶλλον δ' ἀνειμένη ἀσέβεια ἀναιδῶς ἐκορδάκιζεν εἰς βάρος τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ἐν τούτοις πάντοτε ἐν ἀνάστημα μέγα καὶ ἐπιβλητικὸν ἠγείρετο ἐν μέσῳ τῆς θυέλλης τῶν παθῶν, ἐν μέσῳ τοῦ κυκλώνος μιᾶς ἐπηρμένης στρατοκρατίας, μιᾶς ἀσυνειδήτου ὄχλοκρατίας, τὸ ἀνάστημα τοῦ ἀνδρός, οὗ ἡ πολιτικὴ διορατικότης καὶ ἡ λελογισμένη δράσις εἶχον παρασκευάσῃ τὸ Ἑλληνικὸν πρὸς τοὺς ἐνδόξους ἄθλους τοῦ 1912 καὶ τοῦ 1913. Τοῦτο οὐδεὶς ἐτόλμησε νὰ τῷ ἀμφισβητήσῃ, οὐδεὶς

έτόλμησε να τῷ ἀρνηθῆ, οὔτε ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς Βουλῆς, οὔτε ἀπὸ τῶν στηλῶν τοῦ κιτρίνου ἐπαναστατικοῦ τύπου. Ὁ Γεώργιος Θεοτόκης ἀνεδεικνύετο τοιοῦτος, ὅσον διέγνωσεν αὐτὸν ὁ μέγιστος τῶν πολιτικῶν τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος ὁ Χαρίλαος Τρικούπης, ὅστις ἀπέσπα αὐτὸν τῆς Δημοκρατίας τῆς Κερκύρας, ἵνα τῷ ἐμπιστευθῆ ἕν ὑπουργικὸν χαρτοφυλάκιον, τοιοῦτος ὃν διέγνωσεν ὁ εὐφύστατος καὶ πολὺκλαυστος Βασιλεὺς Γεώργιος, ὅστις ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Γεωργίου Θεοτόκη εὗρισκε τὸν πρωθυπουργὸν ἐκείνον, ὅστις οὐδέποτε χάριν τοῦ κόμματος ἢ πολιτικῆς κερδοσκοπίας διέσχευε τὴν αἴγλην τοῦ στέμματος εἰς τοὺς βορβόρους τῶν τριόδων. Ἦτο κατ' ἐξοχὴν gentleman κατ' ὅλας τὰς ἐκφάνσεις τῆς πολιτικῆς αὐτοῦ δράσεως, εἴτε ὡς κυβερνήτης εἴτε ὡς ἡγέτης τῆς ἀντιπολιτεύσεως. Αὐτὸς ὃν εἶπερ τινα καὶ ἄλλον ὡς κυβερνήτην ἐφραγγέλωσεν ἢ ἀκοσμία τῆς κωλυσιεργίας, μέχρι τοῦ σημείου νὰ ἐξαναγκάζηται νὰ ἐγκαταλιμπάνη νομοσχέδια ὑψίστης κοινωνικῆς ὠφελείας ἀψήφιστα, ἀμαῶς εὐρέθη ἐν τῇ ἀντιπολιτεύσει, ἡγούμενος ἰσχυροτάτης ἀντιπολιτεύσεως πρὸ ἀσθενοῦς πλειοψηφίας κυβερνητικῆς οὐ μόνον δὲν μετῆλθε τὰς ἀκόσμους τέως μεθόδους τῶν ἀντιπάλων του, ἀλλὰ καὶ παντὶ τρόπῳ ἐνίσχυε τὴν κυβερνήσιν ἐκείνην εἰς τὸ νομοθετικὸν ἔργον της, ὅποτε καὶ σοβαροὶ καὶ γενικῆς ὠφελείας Νόμοι ἐψηφίσθησαν, καὶ μέχρι τοιοῦτου σημείου ἵκετο ἢ πρὸς τὴν κυβερνήσιν ἐκείνην συνδρομὴ του, ὥστε ὁ πρόεδρος αὐτῆς, ληγουσῶν τῶν ἐργασιῶν τοῦ κοινοβουλίου δὲν ἐδίστασε νὰ ὁμολογήσῃ χάριτας τῇ ἀντιπολιτεύσει καὶ νὰ διακηρύξῃ τὸ περιλάλητον ἀνοιγμα τῶν νέων ὀριζόντων, ὅπερ δὲν διήρκεσεν ἀτυχῶς ἢ ἐφ' ὅσον ὁ Γεώργιος Θεοτόκης εὗρισκετο ἐν τῇ ἀντιπολιτεύσει. Δὲν εὗρισκετο ὁμοῦ καὶ πολὺ συχνὰ, διότι μόνος αὐτὸς καὶ αἱ μεγάλαι πολιτικαὶ ἀρεταὶ του συνεκέντρουν καὶ τὴν ἐμπιστοσύνην τοῦ στέμματος καὶ τὴν ἐμπιστοσύνην τοῦ κοινοβουλίου, ὡς ἐκ τούτου δὲ οἱ ἀντίπαλοι, μὴ ἀρκούμενοι εἰς τὴν ἀκοσμίαν τῶν κωλυσιεργιῶν ἤγαγον τὴν κατὰ τῆς κυβερνήσεως πολεμικὴν καὶ μέχρι τριόδων καὶ τῶν στρατώνων αὐτῶν ἀκόμη, οὕτως ὥστε νὰ ἐκσπάσῃ ἡμέραν τινα κατὰ τῆς ἰδίας αὐτῶν κεφαλῆς ἢ καταγίγῃ ἢ κατ' ἄλλων παρεσκευάζον.

Ἐκ Κερκύρας ὅπου διέτριβε τότε ὁ περίουτος πολιτικὸς ἔσπευσεν εἰς Ἀθήνας καὶ εἰς αὐτὸν ὀφείλεται τὸ μικρὸν τῆς ἀξιοπρεπείας, ὅπερ ἐτήρησε τότε τὸ περιδεὲς κοινοβούλιον, διότι μόνος αὐτὸς ἐτόλμησε νὰ ἐγείρῃ τὸ ἀναστημά του κατὰ τοῦ τρομοκρατοῦντος τότε τοὺς πάντας καὶ τὰ πάντα στρατιωτικοῦ συνδέσμου, ὃν ἐξηνάγκασε ν' ἀποπέμψῃ τὸν τότε ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν Ὑπουργὸν Δ. Λαπαδιώτην, τὸν ἀσεβῶς προσενεχθέντα πρὸς αὐτόν.

Τὰ κατόπιν γεγονότα ἀπεμάκρυνον αὐτὸν τῆς ἐνεργοῦ ἀναμίξεως ἐν τῇ πολιτικῇ, ὡς ἂν ὁμοῦς ἐθνικαὶ δυσχερεῖαι παρουσιάσθησαν πάντων τὰ βλέμματα ἐπὶ τὸν μέγαν τῆς σήμερον γενεὸν ἐστράφησαν καὶ οὐχὶ ἀδίκως διότι πάσας τὰς ἀνατεθείσας αὐτῷ

ἐνεργείας διεξήγαγε μετὰ τῆς μεγάλης δεξιότητος ἐκείνης, ἣς μόνος αὐτὸς ἐγνώριζε τὸ μυστήριον. Τὶ πρὸς τὸν Θεοτόκην ὀφείλει ἢ Ἑλλὰς θὰ τὸ ἀναγράψῃ βραδύτερον ἢ ἀψευδῆς ἱστορία, ἢ γνωρίζουσα ν' ἀπονέμῃ τὸν στέφανον τῆς δάφνης ὅτινι προσήκει. Ἡμεῖς περιοριζόμεθα νὰ θρηνήσωμεν ἐπὶ τῷ θανάτῳ του ὃ θεωροῦμεν ὡς μεγίστην ἐθνικὴν ἀπώλειαν, ὅφ' ἃς περιστάσεις διανύομεν, ἴσως δὲ δὲν βραδύνωμεν νὰ αἰσθανθῶμεν, ὅσον τὸ μέγεθος τοῦ ἀτυχήματος, ὅπερ ἀπευχόμεθα νὰ μὴ ἀποβῆ ὁ πρόλογος μιᾶς ἐθνικῆς συμφορᾶς.

ΤΟ ΣΥΛΛΑΛΗΤΗΡΙΟΝ

Οἱ Πρόεδροι τῶν παρ' ἡμῖν ἐργατικῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων, τῶν συνεχιῶν καὶ ἄλλων συνδέσμων διοργάνωσαν συλλαλητήριον μετὰ μεσημβρίαν τῆς παρελθούσης Δευτέρας ἵνα υποβάλλωσιν εὐχὴν πρὸς τὸν κ. Νομάρχην πρὸς ἄρσιν τῆς ἐπιδηθείσης διὰ τὴν Σύρον καθάρσεως λόγῳ τῆς παρουσιασθείσης πρὸ τινος μολυσματικῆς ἐπιδημίας, ἕνεκα τῆς ὁποίας ἀπεκλείσθη πάσα ἐργασία, ἐπελθούσης μεγάλης ζημίας εἰς τὸ ἐμπόριον καὶ τὸν ἐργατικὸν ἐν γένει κόσμον τοῦ τόπου. Τῆς περιστάσεως ταύτης ἐπωφελήθησαν αἱ οἰκογένειαι τῶν ἀπόρων ἐπιστράτων, εἰς τὰς ὁποίας καθυστερεῖται τὸ σχετικὸν κυβερνητικὸν ἐπίδομα καὶ κατήλθον ἐκ τοῦ Βροντάδου καὶ ἄλλων συνοικιῶν εἰς τὴν Πλατεῖαν ἵνα καὶ αὐταὶ διαμαρτυρηθῶσι καὶ ζητήσωσιν ἄρτον. Ἐνταῦθα ἔλαβον μέρος καὶ οἱ γνωστοὶ αὐτόκλητοι καὶ ἀπαραίτητοι τύποι τῶν διαδηλώσεων, ὅτινες ἀνύψωσαν ἐπὶ κοντοῦ μέλαν ράκος, δίκην μαύρης σημαίας, καὶ ἤρχισαν τὴν... γελοιοποίησιν τοῦ συλλαλητηρίου, τὸ ὁποῖον εἶχον προαγγεῖλαι τὰ διάφορα σωματεία. Εὐτυχῶς ἔσπευσαν ἐγκαίρως οἱ κ. κ. Πρόεδροι πρωτοστατοῦντος τοῦ τῆς «Ἀλληλοβοηθείας κ. Γ. Ζαρχάνη καὶ διὰ σχετικοῦ ψηφίσματος, διεδήλωσαν πρὸς τὸν κ. Νομάρχην καὶ δι' αὐτοῦ εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὴν λίαν στενόχωρον θέσιν εἰς ἣν περιήλθεν ὁ ἐργατικὸς κόσμος τῆς Σύρου. Ὁ κ. Νομάρχης ἐξήλθεν εἰς τὸν ἐξώστην τῆς Νομαρχίας καὶ δι' ὀλίγων καθυσύχασε τὸ πλῆθος, δηλώσας ὅτι καὶ αἱ ἀρχαὶ καὶ ἡ Κυβέρνησις φροντίζουσι πάντοτε διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ τόπου, διὰ τὴν ὑγίειαν τῆς πόλεως, διὰ τὸ ψωμί τοῦ λαοῦ. Καὶ τὸ πλῆθος διελύθη. Πρὸς τὸν Βασιλέα, τὴν Κυβέρνησιν καὶ τὸν Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν ἐστάλησαν ἐντεῦθεν σχετικὰ τηλεγραφήματα.

Εἶνε ἀληθὲς ὅτι τὸ συλλαλητήριον δὲν ἦτο σοβαρὸν, διότι ἔλαβον μέρος στοιχεῖα τὰ ὁποία δὲν εἶχον θέσιν. Πρέπει ὁμοῦς νὰ ὁμολογηθῆ ὅτι ὁ Συριανὸς λαὸς, εἰς ἄκρον φιλήσυχος καὶ νομοταγῆς οὔτε ἀρέσκειται οὔτε γνωρίζει νὰ κάμνῃ θορυβώδη συλλαλητήρια. Καὶ ἐὰν ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ ἐφάναξεν ὀλίγον, τοῦτο προήλθεν ἐκ τῆς ἀνάγκης εἰς ἣν περιέπεσαν κατ' αὐτάς. Διὰ τοῦτο φρονοῦμεν ὅτι μερικὰ Ἀστυνομικὰ ὄργανα ὄφειλον νὰ μὴ παρεκτραπῶσιν εἰς βᾶρος τοῦ λαοῦ, ἀφοῦ ὁ λαὸς οὐδὲ ὡς ὑπερέβη τὰ ὅρια μιᾶς διαμαρτυρίας καὶ μιᾶς εὐχῆς πρὸς βελτίωσιν, εἰ δυνατόν, τῆς θέσεώς του.

Ἀπὸ τίνος χρόνου παρατηρεῖται κατὶ ἐν τῷ τόπῳ μας, ὅπερ ἀποτελεῖ μέγιστον ἀδίκημα καὶ καταδεικνύει ὑψίστην ἀχαριστίαν πρὸς τοὺς κοινωνικοὺς παράγοντας τῆς Σύρου, πρὸς τὰς κορυφὰς τῆς Ἑρμοπολιτίδος κοινωνίας, πρὸς τοὺς πλουσίους, ὅτινες πάντοτε συντρέχουσι τὰς ἀνάγκας τοῦ τόπου καὶ ἀείποτε μοχθοῦσι καὶ κοπιᾶζουσιν ὑπὲρ τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ ὠραίου, καταγινομένοι καὶ δρώντες πρὸς ἀνακούφισιν τοῦ πόνου, πρὸς περιθαλψιν τῆς δυστυχίας, πρὸς θεραπείαν τοῦ κακοῦ. Τὸ πρᾶγμα δὲν εἶνε ἀνεξήγητον. Ἀφ' ὅτου εἰσῆχθησαν καὶ ἐν Ἑλλάδι αἱ ἀνατρεπτικαὶ ἰδέαι τῶν ἐν τῇ Ἑσπερίᾳ νοσοῦντων ἐγκεφάλων τῶν περιφρήμων «Κοινωνιολόγων», ὁ ἑλληνικὸς λαὸς ἀπώλεσε καὶ τὴν σοβαρότητα καὶ τὴν φρόνησιν καὶ τὸ δῶρον τῆς εὐγνωμοσύνης, ὅπερ ἐχαρακτήριζεν αὐτόν.

Οὕτως εἰς πᾶσαν περίπτωσιν ἀντίθεον, τινὲς συμπολιταὶ ἀρχίζουσι νὰ καταρῶνται τοὺς πλουσίους, ὅτινες εἶνε οἱ φορεῖς παντὸς τοῦ τόπου κακοῦ, πάσης δυστυχίας, πάσης κακομοιρίας! Ἀπεκλείσθη τὸ ἐμπόριον τῆς Ρωσσίας, ἔπαυσεν ἢ μεταφορὰ σίτου κατεφύγομεν εἰς Ἀμερικὴν καὶ προμηθεύομεθα σίτον κατωτέρας ποιότητος καὶ ἀκριβώτερον εἰς τιμὴν, λόγῳ ὑψώσεως τῶν ναύλων, τῆς τιμῆς τῶν γαιανθράκων καὶ τῆς ἀποστάσεως τῆς μεταφορᾶς. Ἐν τῇ μεταξύ ἢ Ἀντάντ, πρὸς ἐκδίκησιν, χωρὶς οὐδὲν νὰ πράξωμεν κακόν, μᾶς ἀποκλείει τὸν σίτον εἰς τὸ Γιβραλτῆρ καὶ εἰς τὴν Μάλταν, καὶ πρὸς ἀπόδειξιν ὅτι καὶ ἐν τῷ εἰκοστῷ αἰῶνι ἰσχύει τὸ δίκαιον τοῦ δυνατωτέρου, μᾶς παραχωρεῖ κατὰ δόσεις τὸ ψωμί! Εἰς ὅλα αὐτὰ ὁ λαὸς εὗρισκε ὅτι πταίουν οἱ πλούσιοι! Νομίζει ἴσως ὅτι ὁ ἀποκλεισμὸς ἀφορᾷ ἢ πιέζει μόνον τὴν Σύρον! Νομίζει ἴσως ὅτι πρὸς προμήθειαν σίτου ἢ ἀλεύρων λείπει τὸ χρήμα, τὸ ὁποῖον δὲν σπεύδουσι ἀπὸ σκληρότητα νὰ παραχωρήσωσιν οἱ πλούσιοι, καὶ μάλιστα μὲ κέρδος ὑπὲρ αὐτῶν!

Μοῖρα κακὴ ἢ Σύρος προσεβλήθη ἐκ μολυσματικῆς ἐπιδημίας. Ἡ νόσος ἐξεδηλώθη μὲ βρυυτάτην μορφήν, αἱ ἀρχαὶ, ἢ ἐπιστήμη περιήλθον εἰς ἀληθῆ ἀπόγνωσιν. Ἐδημιουργήθη πανικός. Τινὲς πλούσιοι οἰκογενειάρχαι ἔκρινον καλὸν νὰ ἐξασφαλίσωσιν, ἐφ' ὅσον ἠδύναντο, τὴν ὑγίειαν αὐτῶν καὶ τῶν τέκνων των. Καὶ ἄλλοι μὲν ἀπῆλθον εἰς Ἀθήνας, ἄλλοι δὲ μετώκησαν εἰς τὰς ἐξοχικὰς αὐτῶν ἐπαύσεις. Ἀλλὰ καὶ πτωχαὶ οἰκογένειαι ἀπῆλθον εἰς τὰ χωρία. Εἶνε καὶ τοῦτο μία ἄμυνα κατὰ τῆς νόσου. Εἶνε προφύλαξις, ἀπομόνωσις, καθαριότης, ἃς συνιστᾷ ἢ ἐπιστήμη. Καὶ ὁμοῦς κατάρα ἠκούσθη κατὰ τῶν πλουσίων καὶ ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ!

Ἡ τιμὴ τῶν γαιανθράκων ἐφθασεν εἰς τὸ κατὰ φύσιν, ἀπὸ δρ. 20 ὁ τόννος εἰς δρ. 170. Πολλοὶ Ἀτμοπλοῖται διέκοψαν τοὺς πλόδας, τὰ σκάφη αὐτῶν ἐδέθησαν. Ἡ συγκοινωνία ἐστάματτε. Πταίουν καὶ εἰς τοῦτο οἱ πλούσιοι, διότι ἔτυχε πλούσιοι καὶ οὐχὶ ἐπαίται νὰ εἶνε οἱ πλοιοκτῆται!

Πρὸ πολλοῦ ἐπῆλθε διαφωνία μεταξὺ Ἀστυνομίας καὶ μεγαλεμπόρων, διότι ἢ μὲν Ἀστυνομία ὄρισε τὴν τιμὴν τῆς ζακχαρώσεως εἰς δρ. 1.45 τὴν ὀκτῶν, ἐνῶ οἱ μεγαλέμποροι ἐζήτησαν 1.50. Τὸ ἐμπόριον τοῦτο διεκόπη Πάντες, καὶ ὁ γράφων τὰς γραμμὰς ταύτας, διεμκρτύροντο διὰ τὴν ἀπλησίαν τῶν πλουσίων μεγαλεμπόρων. Τώρα μὲ παρακλήσεις ἀγοράζομεν τὴν ζακχαρὶν ἀπὸ τοῦ ζαχαροπλάστας πρὸς δρ. 2.20 τὴν ὀκτῶν. Καὶ ὁμοῦς πόσαι δὲν ἠκούσθησαν ὑβρεῖς καὶ διὰ τὸ ζήτημα τοῦτο κατὰ τῶν πλουσίων μεγαλεμπόρων! Δὲν θέλω βέβαια νὰ χειροκροτήσω τὴν ἐκδηλωθεῖσαν αἰσχροκέρδειαν ὑπὸ τινων ἐμπόρων, ἀλλὰ δὲν δύναμαι νὰ ἐνοήσω διατὶ ὁ Μάνθος, ὁ Γεωργιάδης, ὁ Βοκοχαρὶν 5 ἢ 10 λεπτά, ἔταν ὁ ἄλλος ἔμπορος προσθέτει εἰς ἕνα καρουλάκι τῶν 35 λεπτῶν 65 ἐπὶ πλέον λεπτά;

Καὶ ὁμοῦς οἱ πλούσιοί μας, ὅπως πάντοτε, οὕτω καὶ τώρα ἐπετέλεσαν γενναίως καὶ χριστιανικώτατα τὰ ἐαυτῶν καθήκοντα καὶ ἀνεκούφισαν, κατὰ τὸ δυνατόν, τὸν πόνον καὶ τὴν ἀθλιότητα τοῦ λαοῦ, ὅστις, λόγῳ τοῦ ἀγρίου

καὶ ἐπικινδύνως παρατεινομένου πολέμου, περιήλθεν εἰς ἀληθῆ ἀπόγνωσιν, εἰς σκληρὰν πέναν. Καὶ ὄντως. Τίς ἐνεθυμήθη καὶ τίς ἐφρόντισε διὰ τὰ τέκνα, τὰς συζύγους, τοὺς γονεῖς, τὰς ἀδελφάς τῶν ἀπόρων τῆς Πατρίδος ἐπιστράτων; Μέχρι τῆς σήμερον ὁ ἰδιωτικὸς ἔθνος προσέφερε τριάκοντα καὶ πλέον χιλιάδας δραχμῶν εἰς τὰς πασχούσας ταύτας οἰκογενεῖας. Τίς ἐφρόντισε καὶ τίς ἀνεκούφισε τοὺς συμπολίτας μας ἐθνοφρουροὺς, ἐφέδρους καὶ κληρωτοὺς ἐκ τοῦ κινδύνου τοῦ ψύχους καὶ τῆς ὑγείας τῶν Μακεδονικῶν ὀρέων, ποταμῶν, πεδιάδων; Αἱ Κυρίαὶ καὶ αἱ Δεσποινίδες τῆς Ἑρμοπόλεως, αἵτινες ἐπλεξαν καὶ ἔραψαν φλανέλλαις, κάλτσαις, σκουφιαῖς καὶ ἀπέστειλαν ταῦτα μετὰ κονίαν καὶ ἄλλων εἰδῶν πρὸς θέρμανσιν εἰς τοὺς ἐπιστράτους μας. Τίς ἐφρόντισε καὶ τίς κατὰ τὰς ἀγίας τῶν Χριστουγένων ἡμέρας ἐνέδυσσε καὶ ἐθέρμανε τὰ παιδιὰ τῶν ἀπόρων ἐπιστράτων; Αἱ Κυρίαὶ καὶ αἱ Δεσποινίδες τῆς Ἑρμοπόλεως. Τίς ἐφρόντισε διὰ τοὺς λόγους τῆς ἐπιδημίας ἀποκλεισθέντας ἐνταῦθα ἐπιστράτους ἐπ' ἀδείᾳ τῶν πέριξ νήσων, οἵτινες ἔμεινον χωρὶς ψωμί καὶ χωρὶς στέγην; Τίς ἐφρόντισε καὶ τίς φροντίζει διὰ τοὺς πρόσφυγας, οἵτινες στεροῦνται τῶν πάντων; Τίς προσέφερε τὰ ποσὰ ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἀφειδῶς ἐξοδεύθησαν πρὸς καθαρισμόν καὶ ἀπολύμανσιν τῶν πόλεων, πρὸς ἀμυναν ἐναντίον τοῦ κακοῦ; Τίς ἐσκέφθη καὶ τίς ἀπεφάσισε τὴν σύστασιν Σωματείου πρὸς προστασίαν τῆς υγείας τῆς Σύρου καὶ τίς θὰ καταβάλλῃ τὸ πρὸς τοῦτο ἀπαιτηθὲν ποσόν; Ἀνέκαθεν τίς φροντίζει διὰ τὰ ὄρφανὰ, τοὺς γέροντας, τοὺς φιλακισμένους! Τίς συντηρεῖ τόσα καλὰ τὸ τόπον ἔργα καὶ τίς συνεχῶς ἐξυπάζει καὶ εὐπρεπίζει τοὺς Ναοὺς τοῦ Κυρίου;

Ὁ φιλότιμος καὶ ἐργατικὸς λαὸς τῆς Σύρου ἐγνώρισε καὶ γνωρίζει τὰ γενναῖα καὶ εὐγενῆ καὶ φιλόλλα αἰσθήματα τῶν Μπαμπαγιωτῶν, τῶν Πρωῶν, τῶν Πετροκοκκίων, τῶν Παγκάλων, τῶν Σαμίων, τῶν Τσιροπινᾶ, τῶν Τριανταφύλλων, τῶν Κοντζᾶ, τοῦ Ν. Ἰσιδώρου, τοῦ Π. Νεγροποντη καὶ τόσων ἄλλων φιλευσπλάγχων καὶ φιλανθρώπων συμπολιτῶν μας, οἵτινες συνέστησαν καὶ συντηροῦσι τὰ Ὀρφανοτροφεία, τὰ Πτωχοκομεία, τὰ Νοσοκομεία, τὰ Ἄσυλα τῶν Ἀνιάτων, τὰ Κληροδοτήματα τῶν Προικίσεων, τὰ Παιδοκομεία, τὰ Ἐργαστήρια τῶν Ἀπόρων Ἰουναϊκῶν, τὰς Σχολὰς τῶν Ἀπόρων Παίδων καὶ τόσα ἄλλα καθιδρύματα καὶ θεάρεστα ἔργα.

Τὸ ἐμπόριον τῆς Σύρου, ἡ βιομηχανία, ἡ αἰεποτε ἀκμάσασα καὶ ἀκμάζουσα ναυτιλία, ἡ τε ἰσισφόρος καὶ ἡ ἀτιμήρης, ὅχι μόνον παρέχουσι ζωὴν καὶ κίνησιν εἰς τὸν τόπον καὶ ἐργασίαν καὶ ἄρτον εἰς τὸν λαόν, ἀλλ' ἐπὶ πλέον ἐδημιούργησαν τίλους τιμῆς τόσον διὰ τὴν Σύρον ὅσον καὶ δι' ὅλοκληρον τὴν Ἑλλάδα. Αἱ παραγωγικὰ δὲ αὐτὰ δυνάμεις εὐρίσκονται εἰς χεῖρας τῶν πλουσίων, ἄνευ τῆς δράσεως καὶ τῆς παρουσίας τῶν ὁποίων, ἡ νήσος αὕτη θὰ ἦτο ἄλλη Ἀνάφη!

Πάντα δὲ ταῦτα εἰσὶ γνωστὰ εἰς τὸν λαόν τῆς Σύρου, καὶ ἀκριδῶς διὰ τοῦτο ἐδῶ δὲν παρατηρεῖται τὸ ἀλγεινὸν δυσάρεστον ὕπερ ἀπαντᾶται εἰς ἄλλας κοινωνίας, δηλαδὴ μῖσος τῶν πτωχῶν ἐναντίον τῶν πλουσίων. Ὅχι. Ἐδῶ ὁ πτωχὸς σέβεται τὸν πλούσιον καὶ ὁ πλούσιος ἀγαπᾷ τὸν πτωχόν. Ἡ ἁρμονικὴ δὲ αὕτη συμβίωσις καὶ συνεργασία εἶνε κυρίως ἐκεῖνο ὕπερ εὐαρεστεῖ καὶ ἐνθουσιάζει τοὺς εἰς Σύρον ἐρχομένους ξένους, ἰδίᾳ τοὺς ὑπαλλήλους, οἵτινες ἐπιθυμοῦσι νὰ παραμείνωσι διαρκῶς ἐνταῦθα. Ἀκριδῶς προχθὲς ἀκομῆ ὁ Νομάρχης κ. Παρασκευόπουλος ἐτόνισεν εἰς τὸν γράφοντα τὰς γραμμὰς ταύτας τὸ γεγονός τῆς ἁρμονικῆς συννεργασίας πλουσίων καὶ πτωχῶν ἐν Σύρῳ. Ἡ ἀγάπη φέρει τὸ καλόν, τὸ μῖσος διαφεύει καὶ καταστρέφει. Μακρὰν λοιπὸν ἀφ' ἡμῶν πᾶν μελανὸν νέφος ἐπισκιάζον καὶ ἀπειλοῦν τὴν ζηλευτὴν μας ἁρμονίαν! Οἱ ἐσχάτως ἀναφανέντες καὶ παρ' ἡμῶν ὀλίγιστοι δῆθεν «Κοινωνιολόγοι» πρέπει νὰ περιφρονηθοῦν παρ' αὐτοῦ τούτου τοῦ λαοῦ, ἵνα ταχέως ἐκλειψῶσιν ἐπ' ἀγαθῆ τῆς ἡμετέρας κοινωνίας, ἥτις, ὅταν παρέλθῃ τοῦ πολέμου ἡ δίνη, θὰ δράσῃ καὶ πάλιν ἄνευ προσκομιμάτων.

Ἄς εἴμεθα δίκαιοι. Ὁφείλομεν χάριτας καὶ εὐγνωμοσύνην εἰς τοὺς πλουσίους συμπολίτας μας,

οἱ πλείστοι τῶν ὁποίων, σχεδὸν ὅλοι, δὲν εὗρον τὰ πλοῦτη τῶν, ἀλλὰ τὰ ἀπέκτησαν διὰ τῆς ἐργασίας τῶν. Ἄς σεβώμεθα καὶ ἄς ἀγαπώμεν αὐτοὺς. Προσέτι ὅμως κατὰ τὰς παρούσας περιστάσεις ὀφείλομεν εὐχαριστίας καὶ εὐγνωμοσύνην πρὸς τε τὸν Σεβ. Ἐπίσκοπον κ. Λεβεντόπουλον, τὸν ἀξίωτον Νομάρχην κ. Γ. Παρασκευόπουλον, τὸν Δημοτικὸν ἄρχοντα κ. Ἰωάν. Πετροκοκκίον, οἵτινες μετὰ ζήλου καὶ μεγίστου ἐνδιαφέροντος ἐργάζονται πάντοτε ὑπὲρ τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ ὀρθοῦ, ἀνακουφίζοντας τὸν πόνον τῶν πτωχῶν αὐτῶν συμπολιτῶν, ἐπὶ τῆς ψυχῆς τῶν ὁποίων τόσος ἦνοιξε πληγὰς τὸ μακρὰν κροτοῦν τηλεόλεον τῶν ἐγωιστῶν τῆς Γῆς ἰσχυρῶν **Η. Μ. Στέφανος.**

ΤΑ ΑΡΘΡΑ ΤΟΥ Α. Ω.
ΚΡΙΤΙΚΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

Δ'.
Ὑπεσχέθη ἐν τῇ προηγηθείσῃ χθὲς σύντομον, κατὰ τὸ δυνατόν, ἀναλυτικὴν μελέτην μου ἐπὶ τῶν μέχρι τοῦδε πολεμικῶν παρατηρήσεων νὰ ἐμφανίσω τὰ πολεμικὰ γεγονότα ὡς συνέβησαν καὶ νὰ διαλύσω πλάνας τινὰς ἐκ τῶν ὁποίων οἱ πολλοὶ ἐπίστευον ἄλλην τὴν ἔκβασιν τῆς πρώτης μεγάλης μάχης.

Αἱ κρατήσασαι πλάναι εἶνε αἱ ἑξῆς:
α') Ὅτι ἡ ἀντίστασις τῆς Λιέγης ἀνεκοψε τὴν γερμανικὴν προέλασιν.
β') Ἡ Λιέγη ἔπεσε πέντε ἡμέρας πρὸ τῆς συγκεντρώσεως τῶν ἐπιστρατευθέντων γερμανικῶν στρατευμάτων. Ἡ δὲ πτώσις τῆς πόλεως καὶ τὸ ἀνοιγμα διόδου πρὸς εἰσβολὴν εἰς τὰ ἐκείθεν τοῦ Μεύσιδος Βελγικὰ πεδία, γενομένη πρὸ τῆς συγκεντρώσεως τῶν γερμανικῶν στρατιῶν, ἦτο τὸ πρῶτον ἀληθῶς μέγα στρατιωτικὸν κατόρθωμα.

β') Ὑπῆρχεν ἡ πλάνη, ὅτι τὸ Γερμανικὸν Ἐπιτελεῖον ἀπέτυχεν εἰς τοὺς ὑπολογισμοὺς του. Ἀνέγνων μάλιστα εἰς ἐφημερίδας καὶ ἤκουσα συζητούμενον συβαρῶς, ὅτι τὸ Ἐπιτελεῖον τοῦ γερμανικοῦ στατοῦ ὑπελόγιζεν, ὅτι ἐντὸς εικοσαήμερου θὰ ἦτο πρὸ τῶν Παρισίων.

Ἐπειδὴ ὅμως τὸ Ἐπιτελεῖον καὶ αὐτοῦ τοῦ γερμανικοῦ στρατοῦ δὲν συγκροτεῖται ἐξ ἀποφύτων τοῦ Φρενοκομείου δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ὑφίστατο τοιαύτη γνώμη. Ὑπῆρξε θρόλος ἀνόητος ὑπὸ ἀμαθῶν πιστευθεῖς. Ἀλλὰ καὶ θρόλος ἐπιτήδειος, ὥστε νὰ πιστευταῖ ὑπὸ τῶν ἀνεπιστημόνων ἐπίσης, ὅτι πᾶσα πέραν τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἀργιοπορία ἐπέτελει ἡττάν τοῦ γερμανικοῦ στρατοῦ.

Ἄς ἴδωμεν νῦν πῶς μόνον θρόλος ἦτο καὶ ἄς ἀριθμίσωμεν ἡμέρα πρὸς ἡμέρα τὰ γεγονότα.

Ἡ γενικὴ ἐπιστράτευσις τοῦ γερμανικοῦ στρατοῦ ἐγένετο τῇ 19 Ἰουλίου τοῦ καθ' ἡμᾶς ἡμερολογίου. Ἡ κινητοποίησις καὶ ἡ συγκέντρωσις τῶν γερμανικῶν στρατευμάτων πρὸς οἰανδήποτε γραμμὴν τῶν συνόρων ἐπιτελεῖται ἐντὸς δώδεκα ἡμερῶν.

Ὅτω ἔχομεν τὴν μὲν πτώσιν τῆς Λιέγης πέντε ἡμέρας πρὸ τῆς συγκεντρώσεως ταύτης, τὴν δὲ συγκέντρωσιν τετρακτιζομένην τὴν 1ην Αὐγούστου τοῦ καθ' ἡμᾶς ἡμερολογίου.

Ποῖον ὑπῆρξε τὸ σημεῖον τῆς συγκεντρώσεως διὰ τὸ πρὸς βορρᾶν τμήμα τοῦ γερμανικοῦ στρατοῦ; Τὸ Ἄρχεν.

Πόσον ἀπέχει τοῦτο τῆς γραμμῆς τοῦ Μὸνς ἔνθα ἐγένετο ἡ ἐπαφὴ τῶν δύο ἀντιπάλων στρατῶν;

Ἐκατὸν ἐβδομήκοντα χιλιόμετρα.
Ἐὰν ὑπολογίσωμεν τὸ ἀνώτατον ὄριον τῆς προελάσεως στρατιᾶς οὗτω μεγάλης, ἄνευ κινδύνου συμμιξεως φελαγγίων, κατὰ μέθοδον καὶ ἁρμονίαν ἦν μόνον ὁ γερμανικὸς στρατὸς γνωρίζει νὰ ἐφαρμόζῃ, ἐὰν λέγω ὑπολογίσωμεν τὸ ἀνώτατον ὄριον τῆς προελάσεως ταύτης εἰς 17 χιλιόμετρα καθ' ἑκάστην, ἰδῶ εὐρισκόμενοι τὴν 10ην Αὐγούστου ἀκριδῶς, μὲ ἀκριβείαν χρονομετρικὴν, ἀπὸ τοῦ ἐγγυτέρου σημείου τῆς γερμανικῆς συγκεντρώσεως, ἐκεῖ ἔνθα ὑπελόγιζε τὸ Γερμανικὸν Ἐπιτελεῖον τὴν ἐπαφὴν πρὸς τὰ ἐχθρικά στρατεύματα.

Ἡ πτώσις τῆς Λιέγης ὑπεδοθήθη τὴν προέλασιν καὶ τὴν πρὸ τῆς συγκεντρώσεως στρατιῶν τοῦ ἄξωνος τῆς κυκλικῆς προελάσεως, ὥστε νὰ ἐπιτευχθῶσιν ἀποτελέσματα ἐπιτρέψαντα τὴν εὐθὺς ἀμέσως χρησιμοποίησιν ἀπὸ βορρᾶ τοιαύτης ἰσχύος γερμανικῶν δυνάμεων, ὥστε νὰ ἐπέλθῃ τὸ προβλεπόμενον ἀποτέλεσμα.

Ὅστε, ἔχοντες ἐνώπιον ἡμῶν δεδομένα ἀναμφισβήτητα εἰς κινήσεις, δὲν ἦτο δυνατόν ἐμὴν νὰ προβλέπωμεν ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα συνέβησαν. Τὸ Γαλλικὸν Ἐπιτελεῖον ἀργὰ ἠνόησεν, ὅτι ἔπρεπε νὰ ἀφαιρῆται τὴν ὑπεροχὴν τῆς πρωτοβουλίας ἀπὸ τοῦς Γερμανοῦς. Τὸ Γαλλικὸν Ἐπιτελεῖον εἰράζετο ἀφ' ἐνός μὲν εἰς πράξεις πολεμικὰς ἀγόνους, ὡς ἐν Ἀλσατείᾳ, μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ συγκρατῆ εἰς ἐνθουσιασμόν καὶ καθησυχάζῃ τὴν δημοσίαν γνώμην ἐν Γαλλίᾳ καὶ ἀφ' ἑτέρου εἰς διερεύνησιν τοῦ σημείου δι' οὗ θὰ ἐπῆρχετο ἡ γερμανικὴ προέλασις.

Ἐπίστευεν εἰς τὸ ἀπόρητον τῆς ὀχυρωτικῆς ἀλύσεως, Ναμουρ-Λιέγης-Ἀμβέρσας καὶ ὑπέθετεν, ὅτι πιθανώτερα ἡ γερμανικὴ εἰσβολὴ θὰ ἐπῆρχετο ἀπὸ νότου εἰς τὴν διάμεσον γραμμὴν Τουλ-Ἐπινᾶλ, ἥτις εἶνε ἀνοχύρωτος ἔχουσα μόνον τὰς ἀνωμαλίας τῶν ἀντηρίδων τῶν Βοσγίων. Ἀλλὰ καὶ περὶ τοῦτου ἀμφέβαλλε, φαίνεται, τὸ Γαλλικὸν Ἐπιτελεῖον, καὶ ἀντὶ αὐτοῦ νὰ λάβῃ τὴν πρωτοβουλίαν τῆς ρυθμίσεως τῆς ἐπιθέσεως, ὥστε νὰ ἀναγκάσῃ τὸν γερμανικὸν στρατὸν νὰ παρακολουθήσῃ τιθέμενος εἰς ἴσησον μοῖραν, ἀνέμενον ἀντιθέτως νὰ κανονίσῃ τὴν ἀντεπίθεσιν, εἰς 2 σημεία θὰ ἐξηκριβοῦτο ἡ γερμανικὴ ἐπίθεσις.

Τοῦ μεγάλου τούτου λάθους αἱ συνέπειαι προβλέποντο εὐχερῶς. Καὶ δὲν ἦτο δυνατόν νὰ συμβῇ ἄλλως. Ἀντὶ δὲ οἱ ἄνδρες οἱ κεκλημένοι νὰ ἐπικοινωνοῦν μετὰ τῆς δημοσίας γνώμης πρὸς διαφώτισιν αὐτῆς, νὰ σιγήσωσι τοῦλάχιστον, τοῦναντίον παρατηρήθη ἀδοκίμως καὶ παρὰ πάντα ψυχολογικὸν κανόνα ἡ ἐξ ἀρχῆς διατύπωσις ψευδῶν βεβαιώσεων, ὥστε λαὸς ὡς ὁ Γαλλικὸς, ἐνθουσιώδης καὶ ἡρωϊκός, ἀλλὰ καὶ ἐπηρεαζόμενος ὑπὸ τῶν ἐντυπώσεων τῆς στιγμῆς, νὰ μὴ πιστεύῃ οὐδὲν κατὰ τὸ μέλλον καὶ νὰ ἀπωλέσῃ ἴσως τὴν πίστιν του πρὸς τοὺς ἡγούμενους τῆς μεγάλης ἐθνικῆς προσπάθειας τοῦ εὐγενοῦς καὶ φιλελευθέρου ἔθνους των.

Ὅτω καὶ αὐτὸς ἀκόμη ὁ κριτικὸς τῶν «Τάιμς», ὁ τοσαύτον σεβόμενος συνήθως ἐαυτὸν συνταγματάρχης Ρέπινγκτον, λησιμονῶν τὴν ἐπιστήμην του, ἐδάνεισε τὴν πρὸς τὰς κρίσεις του πίστιν εἰς τὴν ἀνάγκην τῆς ἐνισχύσεως ἐνός χειρίστου ἐπιστημονικοῦ ψεύδους, περὶ ἀμύνης δῆθεν ἐν Λιέγῃ ἀνακοφάσης τὴν γερμανικὴν προέλασιν, ἀφοῦ ἦτο γνωστὸν, ὅτι τὰ ὑπὸ τὸν στρατηγὸν Φὸν Ἐμμυχ 10ον καὶ Τον σώματα τοῦ γερμανικοῦ στρατοῦ ἦσαν τὰ μόνον συγκεντρωθέντα ἀμέσως διὰ τὴν ἐκπορθητικὴν τῆς Λιέγης ἐπιχείρησιν καὶ τοῦτο μετὰ προέλασιν καθ' ὅλον τὸ πρὸς νότον τοῦ Μεύσιδος Βελγικὸν ἔδαφος.

Εἶνε τὸ κέρδος προσωρινὸν διὰ τὴν δημοσίαν γνώμην, ἀλλ' εἶνε ἐπικινδύνον ὅταν ἐπέρχεται ἡ διάψευσις.

Τοῦτο δὲ καὶ συνέβη. Οὐδ' ἦτο δυνατόν νὰ συμβῇ ἄλλως δι' αὐτῶς λόγους εἰς γενικὰς γραμμὰς διετύπωσα καὶ ἐφ' ὧν ἐστήριζον καὶ τὰς τόσον ἐπαληθευσάσας προρρήσεις τῆς πρώτης εὐθὺς μετὰ τὴν πτώσιν τῆς Λιέγης τόσον ἐπικριθείσης κριτικῆς μελέτης μου.

- Τί εἶνε νῦν πιθανὸν νὰ συμβῇ;
- Τίνα σημασίαν ἔχει ἡ ἀναμφισβήτητος πρὸς τὴν ἀνατολικὴν Πρωσσίαν προέλασις;
- Πῶς θὰ κινηθῶσιν οἱ Γερμανοὶ;
- Πῶς θὰ ἐνεργήσωσιν οἱ Γάλλοι;
- Περὶ τούτου ἠρωτήθη, καὶ πάλιν ὑπὸ τῆς φίλης διευθύνσεως τῶν «Ἀθηνῶν».
- Θὰ ἀπαντήσω εὐθὺς ἀμέσως εἰς προσεχῆ φύλλα.

(15 Αὐγούστου 1914).

~~~~~

ΗΛΙΑΣ ΑΝΑΡΓΥΡΟΣ
ΟΦΘΑΛΜΙΑΤΡΟΣ
ΑΘΗΝΑΙ — Σόλωνος 87.

ΧΡΟΝΙΚΑ

Η νόσος

Από δεκαεπταήμερου δεν έσημειώθη νέον κρούσμα πανώλους, οι δε απομονωθέντες έλευθεροκοινωνήσαν ήδη. Η καθαριότης και η απολύμανσις εξακολουθεί. Αί άρχαι και η έπιστήμη συνεχίζουν το έργον αυτών. Οι κ. κ. Βάος και Κυριαζίδης απήλθον εις Αθήνας, άφίκετο δε ο Ιατρός κ. Μοίρας όπως έπαγρυπνή και παρακολουθή την καταπολέμησιν του κακού, έλπίζεται θεν ότι μετά τινος ήμέρας θ' άρθή και η τρίήμερος κάθαρσις.

Απολύμανσις διδαστηρίων

Κατόπιν συνεννόησεως του κ. Νομάρχου μετά του άρμοδίου Υπουργείου και τή συνεργασία της παρ' ήμιν Ιατρικής Εταιρείας υπό την επίβλεψιν του Μηχανικού του Δήμου κ. Φρ. Καμπάνη, προκειμένου να γίνη επανάληψις των μαθημάτων όλων των σχολείων, ένεργείται από της χθές γενική απολύμανσις όλων των διδαστηρίων διά μυοκτονίας, άσβεστοχρίσματος και ψεκασμού.

Το Έμπορικ. Επιμελητήριο

Ο Πρόεδρος του παρ' ήμιν Έμπορικού Επιμελητηρίου κ. Έμμ. Λαδόπουλος απέστειλε προς τον Υπουργόν των Έσωτερικών κ. Γούναρη και τον Υπουργόν της Συγκοινωνίας κ. Ράλλον τηλεγραφικήν παράκλησιν περι άρσεως της τριήμερου καθάρσεως, αφού επί πολλάς ήμέρας δεν άνεφάνη ευτυχώς ουδέν νέον κρούσμα. Οι κ. κ. Γούναρης και Ράλλης απήντησαν ότι θα ληφθή υπ' όψιν η παράκλησις αυτή και θα λυθή ταχέως και το ζήτημα τουτο.

Μήνυσις κατά Ιατρών

Ο Εισαγγελεύων Δικαστής Γιαννουλόπουλος αυτεπαγγέλτως κατήγγειλεν τους Ιατρούς κ. κ. Βρατσαφόλλην, Βαλμάδη, Καμπάνη, Περιφανάκη, Γουλιανόρη, Μπαρμπέταν και Ζαχαριάδη επί τή λόγω ότι έπισκεφθέντες άσθενείς πάσχοντας εκ πανώλους πνευμονικής δεν κατέστησαν τουτο έγκαίρως γνωστόν εις τας άρχάς όπως ληφθώσι συντόμως τα κατάλληλα μέτρα. Καί όμως ο πολυς κόσμος εξακολουθεί να φρονή ότι δεν πρόκειται περι πανώλους, αλλά περι . . . γκάφας της έπιστήμης, ήτις, κατ' αυτός, υπέστη πανωλεθρίαν εκ των γνώσεων των λαχανοπωλών, άρβυλοποιών, άσβεστοεργατών, παραγωγών, φανοκόρων και λοιπών ειδικών περι την τέχνην του Άσκληπιού!!! Σημειώτεον ένταυθα ότι και οι έξ Αθηνών αποσταλέντες έδω ειδικοί Ιατροί κ. κ. Βάος και Κυριαζίδης, καίτοι είχαν ένόμιον αυτών την έργασίαν των συμπολιτών μας Ιατρών, έν τούτοις και ουτοι ήπατήθησαν και έξέδωκαν ανακοινωθέν άμα τή άφίξει αυτών ότι δεν πρόκειται περι πανώλους, και μόλις μετά ήμέρας διέγνωσαν την ύπαρξιν της τρομεράς νόσου. Τουτο αποδεικνύει ότι δεν ήτο δυνατόν οι συμπολίται Ιατροί, ευθής άμέσως, να υποθέσωσιν ότι πρόκειται περι ταιούτης τρομεράς νόσου.

Διανομή βοηθήματος

Χθές έγινε το υπό των Κυβερνητικών κατ' Ένορίας Έπιτροπών διανομή ιδιωτικού βοηθήματος εις τας οικογενείας των άπόρων έπιστράτων. Είνε ήδη η τρίτη φορά καθ' ήν ο ιδιωτικός έρανος βοηθεί τας πασχούσας οικογενείας των μχητών της Πατρίδος. Διά τουτο οι πτωχοί συμπολίται μας πρέπει να είναι ευγνώμονες προς τους πλουσίους του τόπου και την Έπιτροπήν της περιθάψεως. Τή εισηγήσει του κ. Νομάρχου απέστάλησαν και προς την έπιτροπήν της Άνω Σύρου δρ. 400 προς τον αυτόν σκοπόν.

Η γνώμη Άγγλου Ιατρού

Ο Διοικητής του στόλου και του στρατού των Συμμάχων έν Μούδρω απέστειλεν έδω τον άρχίατρον της στρατιάς αυτού όπως εξέταση και βεβαιωθή περι ύπάρξεως ή ου πανώλους έν Σύρω. Ο Άγγλος έπιστήμων, έπισκεφθείς το Μικροβιολογικόν Έργαστήριον του Ιατρού κ. Ροσσολάτου και βεβαιωθείς περι της ύπάρξεως

της νόσου, κατέστησε τουτο γνωστόν εις τον άρχηγόν του Μούδρου, όπως υπέβαλε εις δεκάημερον κάθαρσιν τας εκ Σύρου προελεύσεις.

Φιλόπολις προσφορά
Αδελφών Τσιροπινά

Οι αξιότιμοι συμπολίται κ. κ. Υιοί Κ. Τσιροπινά προσέφερον δρ. 10,000 προς κατάρτισιν Μικροβιολογικού Έργαστηρίου ένταυθα συμφώνως προς την εκκλησίαν της καταρτισθείσης έπιτροπής προς συλλογήν έράνων διά την καταπολέμησιν των μολυσματικών νόσων. Η πράξις αυτή όμιλούσα άφ' έαυτής ευγλωττότερον παντός έπαίνου μας άπαλάττει του κόπου να εξάρωμεν την νέαν ταύτην φιλοπόλιδα προσφοράν των κ. κ. Αδελφών Τσιροπινά. Αίαν δε ευχαρίστως δημοσιεύομεν άμέσως κατωτέρω σχετικόν έγγραφον του κ. Νομάρχου, δι' ου διαδηλοῦται η ευγνωμοσύνη του τόπου προς τα επίλεκτα ταυτα τέκνα της Σύρου.

Ερμούπολις 12 Ιανουαρίου 1916.

Αξιότιμοι Κύριοι,

Πλήρης χαράς διά την ζωηράν απήχησιν ήν εύρεν εις τα ευγενή ύμων αισθήματα ή φωνή της έπιστήμης και η έπίκλησις ήμων εις σύντονον προπαράσκευήν και οργάνωσιν προς άπόκρουσιν παντός κατά της άγλατηής ήμων πόλεως κινδύνου έν τώ μέλλοντι εκ λοιμοδών νόσων, σπεύδαμεν να συγχαρώμεν ύμās θερμότητα και να εξάρωμεν την μεγάλην ήμων ευεργεσίαν ήν διά της δεκακισχιλιοδράχμου ήμων δωρεάς προς ίδρουσιν μικροβιολογικού έργαστηρίου παρέσχετε προς την πόλιν.

Μεγίστην θα πορισθή, αξιότιμοι Κύριοι, εκ του ίδρουθησομένου μικροβιολογικού έργαστηρίου όφελειαν ή πόλις, και έν τή παρόδω του χρόνου έτι ένεργέστερον θέλει καταδειχθή αυτή, το δε ίδρομα ήμων έσται μνημείον άίδιον των φιλανθρωπών αισθημάτων σας και της θερμής προς την γεννέειραν ήμων άγάπην, πάντοτε δε θέλει προκαλεί την ευγνωμοσύνην και τας ειλκρινείς ευχάς των Συμπολιτών σας ως και την άμυλλαν μεταξυ αυτών εις ευγενείς, φιλανθρώπους και κοινωφελείς πράξεις.

Συγχαίροντες θθεν αυθις ύμās, αξιότιμοι Κύριοι, διατελοῦμεν μετά διακεκριμένης εκτιμήσεως.

Ο Αρχιεπίσκοπος Σύρου, κτλ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ
Ο Νομάρχης Γ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ

Αξιότιμους Κυρίους Κυρίους
Έμμανουήλ και Αντώνιον
Αδελφούς Κ. Τσιροπινά
Ένταυθα.

Προσφορά κ. Η. Νεγροπόντη

Ο φίλος του καλού και του όφραίου, ο άείποτε πρωτοστατών εις πάσαν ευγενή ιδέαν κ. Παύλος Νεγροπόντης, προσέφερε δρ. 2,000 εις την έπιτροπήν των έράνων προς καταπολέμησιν της έμφανισθείσης τρομεράς επιδημίας, απολύμανσιν της πόλεως και περιφρούρησιν της υγείας της νήσου άπέναντι του κινδύνου άν διετρέξαμεν και διατρέχομεν ίσως εισέτι. Προς τον γενναίον και ευγενή δωρητήν άπευθόνομεν έγκάρδια συγχαρητήρια διά την νέαν αυτού προς τον τόπον υπηρεσίαν.

Επίσημα συλλυπητήρια

Επί τώ θανάτῳ του υπερόχου της νεωτέρας Ελλάδος πολιτικού άνδρος Γεωργίου Θεοτόκη, τον όποιον χάνει η Πατρίς εις στιγμάς λίαν κρίσιμους, απέστάλησαν έντεσθεν προς την έρίτιμον του μεταστάντος άνδρος χήραν τα κάτωθι συλλυπητήρια τηλεγραφήματα:

Κυρίαν Άμαλίαν Θεοτόκη

Εις στιγμάς κρίσιμωτάτας διά την Πατρίδα, υπέρ ποτε σήμερον έχουσαν ανάγκην της συνδρομής των επιλέκτων πολιτικών άνδρων της Χώρας, μόρα φθονερά αφήρησασεν, άφρωσιωμένον εις εξυληρέτησιν των όφισίων εθνικών συμφερόντων, τον σεβαστόν Πρόεδρον, σιροήσασα αυτήν έμπειρον, έμβροχός, φιλοπάτριδος, πολυτίμου άληθώς συμβούλου. Αλώλια άν τως εθνική. Παρακαλώ δεχθίητε θερμά συλλυπητήρια μου.

Γ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ
Νομάρχης Κυκλάδων

Οικογένειαν Γεωργίου Θεοτόκη

Αθήνας
Θρησών μετά Πανελλήνων εθνικήν άπόλειαν έν τώ προσώπῳ σεπτιού Αρχηγού, διαβιβάζω έγκάρδια συλλυπητήρια μου.
ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΛΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Εθνικόν πένθος

Επί τώ θανάτῳ του μεγάλου της Πατρίδος πολιτικού Γεωργίου Θεοτόκη διατάχθη διά Βασιλικού Διατάγματος πενθήμερον πένθος δι' όλον τον στρατόν της ξηράς και της θαλάσσης και έν γενεί τους υπαλλήλους του Κράτους. Τουτο άνηγγέλθη εις τον κ. Νομάρχην διά του έπομένου τηλεγραφήματος:

Νομάρχην

Ανακοινούμεν διι διά Β. Διατάγματος της 12 τρέχοντος δημοσιευθέντος αθήμερον έν Εφημερίδι Κυβερνήσεως επί τώ θανάτῳ του επί της Εθνικής Οικονομίας Υπουργού Γ. Θεοτόκη Μεγαλοσταύρου και πρόην Πρωθυπουργού διατάχθη πενήήμερον πένθος εις πάντας τους δημοσίους λειτουργούς και άξιωματικούς του κατά ξηράν και θάλασσαν στρατού από της δημοσιεύσεως του Διατάγματος τούτου. Παρακαλοῦμεν όπως ανακοινώσητε τουτο προς άρχάς ύφ' ήμās Νομού ίνα συμμορφωθώσι προς άνωτέρω Διάταγμα. Πένθος συνίσταται εις λαιμοδέτην μέλαινα και μελαίνην ταινίαν επί του άριστερού βραχιόνος.

Διευθυντής Διοικήσεως
ΜΑΖΑΡΑΚΗΣ

Ο κ. Ε. Παπαντωνίου

Εκ παραδρομής παρελήφθη να σημειωθή και να τονισθή έν τώ τύπῳ εκ στοιχειώδους καθήκοντος ή έν γενεί δράσις και ευγενής συμπεριφορά του Γραμματέως της Νομαρχίας κ. Ευαγγέλου Παπαντωνίου καθ' όλην την διάρκειαν της έντεσθεν επ' άδεία άπουσίας του Νομάρχου κ. Γ. Παρασκευοπούλου. Ο κ. Παπαντωνίου, άρτίας μορφώσεως υπάλληλος, ευγενής τα αισθήματα και την συμπεριφοράν, κατέδειξεν άληθώς σπάνια προσόντα διοικητικού υπαλλήλου κατά την εμφάνισιν της πανωλικής επιδημίας και έν τή περιστάσει της έλλείψεως άρτου και άλλων σοδαρών ζητημάτων, τα όποια, κακή μοίρα, ενέσκηψαν από τινος έν τώ τόπῳ μας. Οι πάντες εθαύμασαν την όξειαν του άνδρος αντίληψιν, την δραστηριότητα και ένεργειαν, την αυταπάρησιν και την κρίσιν μεθ' ών επελήφθη των καθηκόντων αυτού εις τόσον δυσχερείς άληθώς περιστάσεις. Συγχαίροντες και ευγνωμονόντες επί τούτῳ και ως πολίται και ως Συριακοί τον συμπαθέστατον και φιλόπονον κ. Παπαντωνίου, χαίρομεν καθόσον παρά το πλευρόν του ρέκτου Νομάρχου κ. Παρασκευοπούλου συνεργάζεται ο τόσον καλός δσον και ευγενής κ. Παπαντωνίου.

Προσφορά κ. Η. Δρόσου

Και ο συμπαθής Ιατρός κ. Η. Δρόσος, Διευθυντής του Δημοτικού Απολυμαντηρίου, προθύμως και ευγενώς προσέφερε τον μισθόν αυτού υπέρ του ανεργηθησομένου έν τή πόλει μας Λοιμοκομείου. Η πράξις αυτή τιμᾶ μεγάλως τον κάλλιστον συμπολίτην και αναδεικνύει αυτόν άνδρα ευγενών και γενναίων αισθημάτων. Επί τούτῳ ο Νομάρχης κ. Παρασκευοπούλος απέστειλε προς τον κ. Δρόσον την έπομένην συγχαρητήριον έπιστολήν:

Ερμούπολις 12 Ιανουαρίου 1916.

Αξιότιμε Κύριε.

Συγχαίρω ύμās διά την προθύμον προσφοράν του μισθού ήμων υπέρ του ανεργηθησομένου έν τή πόλει Λοιμοκομείου, ούτινος πρό παντός άλλου ήμεις κάλλιον δύνασθε να εκτιμήσητε την σπουδαιότητα. Εστω δ' η δωρεά ήμων αυτή έναογές προς μίμησιν παραδειγμα των αξιότιμων Συμπολιτών σας και ένδειξις, ότι πάσα δωρεά, άνεξαοτήτως του ποσού αυτής, συντελεί σπουδαιώς εις την εξυληρέτησιν του μεγάλου σκοπού, όλος δ' της όργανώσεως της πόλεως προς άμυναν κατά των λοιμοδών επιδημιών και μεταδοτικών νόσων.

Διατελώ μετά τιμής
Ο Νομάρχης
Γ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ